

Sygn. akt: I C 394/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

G., dnia 29 maja 2018r

Sąd Rejonowy w Gdyni, I Wydział Cywilny

Przewodniczący: SSR Małgorzata Nowicka - Midziak

Protokolant: Małgorzata Wilkońska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 maja 2018r

sprawy z powództwa **E. T. i A. T.**

przeciwko **Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy to jest wyrok Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012r wydany w sprawie o sygn. akt I C 95/12, opatrzony sądową klauzulą wykonalności, w stosunku do E. T. i A. T. - w części to jest co do kwoty przekraczającej kwotę 1541,88 zł. tytułem należności głównej wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 5.08.2015r do dnia zapłaty;
2. oddała powództwo w pozostałym zakresie;
3. nie obciąża powodów kosztami procesu ponad już uiszczone;
4. koszty opinii biegłego ponad kwotę 500 zł. przejmuje na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni.

Sygnatura akt: I C 394/16

UZASADNIENIE

Powodowie A. T. i E. T. wnieśli pozew przeciwko Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. domagając się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012r. wydanego w sprawie o sygnaturze akt I C 95/12.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podnieśli, że na mocy wyżej wskazanego wyroku Sąd Rejonowy w Brzesku zasądził od nich solidarnie na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 33.502,19 zł wraz odsetkami umownymi maksymalnymi od kwoty 34.602,19 zł od dnia 24 grudnia 2011r. do dnia 8 lutego 2012r. oraz od kwoty 33.502,19 zł od dnia 9 lutego 2012r. do dnia 28 marca 2012r. z tytułu umowy pożyczki nr (...). Jak wskazują powodowie odsetki na dzień ogłoszenia wyroku wynosiły w sumie 2.126,01 zł. Jednocześnie Sąd rozłożył zasądzoną należność na 36 równych rat po 930,62 zł każda, płatnych począwszy od kolejnego miesiąca po miesiącu, w którym uprawomocnił się wyrok. W okresie od 24 kwietnia 2012r. do dnia 27 kwietnia 2015r. powodowie wpłacili na rzecz strony pozwanej łącznie kwotę 32.080 zł. W dniu 5 sierpnia 2015r. powodowie zapłacili stronie pozwanej kwotę 2.136 zł na pokrycie odsetek objętych wyżej powołanym wyrokiem. Za rozliczenia kredytu sporządzonego przez pozwaną na dzień 17 sierpnia 2015r. wynika, że istnieje zaległość w kwocie 1.708,39 zł. Zdaniem powodów powyższe rozliczenie nie obejmuje wszystkich transakcji dotyczących przedmiotowego wyroku, w szczególności nie uwzględnia przelewu z rachunku IKS+ na poczet kredytu nr 1 na kwotę 205,40 zł, przelewu z rachunku IKS + na poczet kredytu nr 1 na kwotę 585,55 zł, a także nadpłaty z umowy o linię pożyczkową nr (...) na poczet kredytu nr 1 w kwocie 389,53 zł. W sumie z rachunku IKS+ dokonano przelewów na poczet kredytu nr 1 na kwotę 1.104,40 zł, z czego tylko część

została uwzględniona przez pozwaną. Biorąc pod uwagę, że do spłaty była należność główna w kwocie 33.502,19 zł to – zdaniem powodów - została ona w całości spłacona przez powodów, podobnie jak odsetki umowne, które w całości zostały zapłacone w dniu 5 sierpnia 2015r. Jak podnoszą powodowie, wobec spłaty całej należności objętej tytułem wykonawczym tytuł ten powinien zostać pozbawiony wykonalności w całości.

(pozew k. 2-4)

W odpowiedzi na pozew pozwana Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. oświadczyła, że uznaje powództwo w części tj. ponad kwotę 1.851,68 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, zaś w pozostałym zakresie wniosła o oddalenie powództwa. Zdaniem pozwanej powództwo jest zasadne jedynie w części. Jak wskazuje pozwana zadłużenie wynikające z wyżej wskazanego tytułu wykonawczego nie zostało w całości wykonane. Z zestawienia wpłat dokonanych przez powodów na spłatę długu zasądzonego tytułem wykonawczym, a wynikającego z umowy pożyczki nr (...), wynika, iż powodowie wpłacili łącznie kwotę 35.293 zł. Odnosząc się do zarzutów powodów dotyczących nieuwzględnienia części wpłat, pozwana wskazała, iż wpłata z dnia 28 marca 2012r. w kwocie 205,40 zł została dokonana na konto nr (...) tytułem „spłata karty”, natomiast wpłata z dnia 28 czerwca 2012r. w kwocie 585,55 zł została wpłacona na konto nr (...) tytułem „spłata”. Początkowo obie wpłaty zostały zaksięgowane na zadłużenie wynikające z pożyczki nr 1, jednak dnia 12 maja 2015r., po zarzutach powodów w sprawie o zapłatę roszczenia wynikającego z umowy o linię pożyczkową, wpłaty te zostały przeksięgowane na zadłużenie wynikające z pożyczki nr 2. Obie wpłaty zostały uwzględnione przy rozliczeniu pożyczki nr 2 w związku z tym na pożyczce nr 2 powstała nadpłata w wysokości 389,53 zł, która została przeksięgowana na pożyczkę nr 1 w dniu 13 maja 2015r. Zdaniem pozwanej na dzień 1 lipca 2016r. zadłużenie powodów względem pozwanej wynosi 1.971,68 zł i obejmuje kwotę 1.674,59 zł z tytułu należności głównej, kwotę 177,09 z tytułu odsetek oraz kwotę 120 zł tytułem kosztów klauzuli. Pozwana podniosła, że powodowie nie uiścili pełnej wysokości raty 36 oraz nie zapłacili raty przypadającej na październik 2013r. Nadto pozwana podniosła, iż zgodnie z art. 101 kpc należy się jej zwrot kosztów procesu, gdyż nie dała powodu do wytoczenia powództwa, wielokrotnie szczegółowo wyjaśniała powodom niezasadność zarzutów dotyczących nieprawidłowości w zakresie rozliczeń dokonanych przez wierzyciela i przy pierwszej czynności procesowej uznała żądanie pozwu we wskazanym zakresie.

(odpowiedź na pozew k. 56-59)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 października 2010r. w sprawie o sygnaturze akt VI Nc-e 868975/11 Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym i nakazał E. T. i A. T., aby zapłacili na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. kwotę 35.107,04 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 28 lipca 2011r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.846,90 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

(okoliczność bezsporna ustalona w oparciu o nakaz zapłaty z dnia 10 października 2011r. k. 6 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 95/12)

E. T. i A. T. wnieśli sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu powodowie podnieśli, że pozew jest przedwczesny, gdyż w dniu 19 sierpnia 2011r. wystąpili do pożyczkodawcy z wnioskiem o zawarcie ugody, na co pożyczkodawca wyraził zgodę. Jednocześnie, powodowie wskazali, że we wcześniejszym okresie zwracali się do pożyczkodawcy z wnioskami restrukturyzacyjnymi.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z załącznikami k. 11-17 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 95/12)

Wyrokiem z dnia 28 marca 2012r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 95/12 Sąd Rejonowy w Brzesku zasądził od A. T. i E. T. solidarnie na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 33.502,19 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego:

a. od kwoty 34.602,19 zł od dnia 24 grudnia 2011r. do dnia 8 lutego 2012r.,

b. od kwoty 33.502,19 zł od dnia 9 lutego 2012r. do dnia 28 marca 2012r.

płatną w 36 równych ratach po 930,62 zł każda, płatna do 26-tego dnia każdego kolejnego następującego po sobie miesiąca z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, przy czym pierwsza rata płatna była w kolejnym miesiącu po miesiącu, w którym uprawomocnił się wyrok (pkt I.), umorzył postępowanie ponad kwotę 34.602,19 zł (pkt II.), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III.) a koszty postępowania pomiędzy stronami wzajemnie zniósł (pkt IV.).

Przedmiotowy wyrok uprawomocnił się w dniu 5 maja 2012r.

Zasądzona kwota wynikała z zawartej przez powoda A. T. i pozwanego umowy pożyczki konsolidacyjnej nr (...) z dnia 13 kwietnia 2010r. na kwotę 40.000 zł. Pozwana E. T. była poręczycielem pożyczki.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok z dnia 28 marca 2012r. k. 136 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 95/12 wraz z uzasadnieniem k. 140-141 tamże, wniosek o nadanie klauzuli wykonalności k. 146 tamże)

Z tytułu spłaty zobowiązania wynikającego z wyżej opisanego tytułu wykonawczego powodowie dokonali na rzecz pozwanego następujących wpłat:

- w dniu 30 marca 2012r. na kwotę 18,36 zł;
- w dniu 24 kwietnia 2012r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 25 maja 2012r. na kwotę 920 zł;
- w dniu 27 lipca 2012r. na kwotę 500 zł;
- w dniu 3 sierpnia 2012r. na kwotę 13,82 zł;
- w dniu 24 sierpnia 2012r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 września 2012r. na kwotę 28,37 zł;
- w dniu 11 października 2012r. na kwotę 1.025,82 zł;
- w dniu 26 października 2012r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 27 listopada 2012r. na kwotę 950,13 zł;
- w dniu 21 grudnia 2012r. na kwotę 14,70 zł;
- w dniu 27 grudnia 2012r. na kwotę 990,96 zł;
- w dniu 25 stycznia 2013r. na kwotę 995,60 zł;
- w dniu 26 lutego 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 13 marca 2013r. na kwotę 22,49 zł;
- w dniu 11 kwietnia 2013r. na kwotę 53,02 zł;
- w dniu 11 kwietnia 2013r. na kwotę 450 zł;

- w dniu 26 kwietnia 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 27 maja 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 27 czerwca 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 lipca 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 sierpnia 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 września 2013r. na kwotę 1.000 zł;
- w dniu 20 listopada 2013r. na kwotę 600 zł;
- w dniu 19 grudnia 2013r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 27 stycznia 2014r. na kwotę 930 zł;
- w dniu 28 lutego 2014r. na kwotę 450 zł;
- w dniu 13 marca 2014r. na kwotę 500 zł;
- w dniu 26 marca 2014r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 29 kwietnia 2014r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 maja 2014r. na kwotę 930 zł;
- w dniu 30 czerwca 2014r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 29 lipca 2014r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 4 września 2014r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 września 2014r. na kwotę 930 zł;
- w dniu 28 października 2014r. na kwotę 500 zł;
- w dniu 27 listopada 2014r. na kwotę 500 zł;
- w dniu 23 grudnia 2014r. na kwotę 500 zł;
- w dniu 28 stycznia 2015r. na kwotę 950 zł;
- w dniu 26 lutego 2015r. na kwotę 1.000 zł;
- w dniu 17 marca 2015r. na kwotę 1.000 zł;
- w dniu 7 kwietnia 2015r. na kwotę 874,20 zł;
- w dniu 27 kwietnia 2015r. na kwotę 870 zł;
- w dniu 13 maja 2015r. na kwotę 389,53 zł;
- w dniu 5 sierpnia 2013r. na kwotę 2.136 zł.

(dowód: wyciąg z rachunku IKS k. 7-11, raport spłaty k. 12-18, potwierdzenia wpłaty k. 19-29, 60, raport spłaty k. 61-68, 140-142, wyciąg z rachunku k. 144-153)

W dniu 12 sierpnia 2014r. Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. wniosła pozew przeciwko A. T. o zapłatę kwoty 1.396,94 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty z tytułu umowy o linię pożyczkową nr (...) z dnia 13 kwietnia 2010r., na co składały się kwota 1.350,76 zł z tytułu kapitału pożyczki oraz kwota 46,18 zł z tytułu odsetek karnych oraz odsetek zwykłych.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o pozew k. 2-6 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 763/14)

W dniu 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygnaturze akt I Nc 1040/14 Sąd Rejonowy w Brzesku wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym i nakazał A. T., aby zapłacił na rzecz Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej im. F. S. w G. kwotę 1.396,94 zł z umownymi odsetkami w wysokości w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 12 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty wraz z kwotą 205 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o nakaz zapłaty z dnia 28 sierpnia 2014r. k. 20 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 763/14)

A. T. wniósł sprzeciw od wyżej opisanego nakazu zapłaty, zarzucając (...) zatajenie pełnej sumy wpłat dokonanych na poczet linii kredytowej (wskazując, że dokonał wpłat na kwotę 2.300 zł, a nie 2.049 zł), blokowanie możliwości spłaty zadłużenia poprzez nałożenie blokady na konto linii kredytowej oraz niejasne zasady naliczania odsetek w okresie od 13 kwietnia 2013r. do 12 sierpnia 2014r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z załącznikami k. 24-30 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 763/14, sprzeciw od nakazu zapłaty wraz z załącznikami k. 35-42)

W odpowiedzi na sprzeciw Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. cofnęła pozew ponad kwotę 1.124,50 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 27 września 2014r. do dnia zapłaty. Nadto, pismem z dnia 11 grudnia 2014r. (...) cofnął pozew ponad kwotę 645,33 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 18 listopada 2014r. do dnia zapłaty. W piśmie tym (...) wskazał, że kwota 205,40 zł została w dniu 9 marca 2012r. zaksięgowana na wyrok w sprawie I C 95/12, zaś w dniu 28 czerwca 2012r. na poczet tego zobowiązania została zaksięgowana także kwota 585,55 zł. W piśmie z dnia 20 stycznia 2015r. (...) wyjaśnił, że w dniu 9 marca 2012r. dokonano wpłaty na rachunek dłużnika w wysokości 250 zł, która została zaksięgowana na linię pożyczkową nr 2 w wysokości 250 zł, a następnie z linii pożyczkowej na pożyczkę nr 1 w wysokości 205,40 zł, natomiast w dniu 28 czerwca 2012r. dokonano wpłaty na rachunek dłużnika w wysokości 750 zł, która została zaksięgowana na linię pożyczkową nr 2 w wysokości 750 zł, a następnie z linii pożyczkowej na pożyczkę nr 1 w wysokości 585,55 zł.

(dowód: odpowiedź na sprzeciw k. 50-53 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 763/14, pismo procesowe z dnia 11 grudnia 2014r. k. 125-128 wraz z załącznikami tamże, pismo procesowe z dnia 20 stycznia 2015r. k. 137-138 tamże)

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2015r. wydanym w sprawie I C 763/14 Sąd Rejonowy w Brzesku oddalił powództwo i wnioski o zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wyroku Sąd uznał, że m.in. kwoty 205,40 zł i 585,55 zł winny zostać zaliczone na poczet umowy o linię pożyczkową nr (...). Wyrok uprawomocnił się w dniu 20 marca 2015r.

(okoliczności bezsporne ustalone w oparciu o wyrok z dnia 9 lutego 2015r. k. 147 akt Sądu Rejonowego w Brzesku o sygnaturze I C 763/14 wraz z uzasadnieniem k. 151-153)

Z tytułu spłaty wierzytelności zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt I C 95/12 powodowie dokonali wpłat w łącznej wysokości 34.293 zł, przy czym kwota 31.960,31 zł została zaliczona na poczet należności głównej, a kwota 2.332,69 zł na poczet odsetek. W związku z powyższym do zapłaty pozostaje kwota 1.541,88 zł z tytułu należności głównej, kwota 0,15 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 5 sierpnia 2015r., a także odsetki od kwoty 1.541,88 zł od dnia 5 sierpnia 2015r.

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego z zakresu księgowości R. G. k. 234-237 wraz z pisemnymi opiniami uzupełniającymi k. 275-277, 321-322, 356-358)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów oraz dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości R. G..

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd nie dopatrył się żadnych podstaw do kwestionowania prawdziwości i wiarygodności wyżej wskazanych dokumentów. Podkreślić bowiem należy, iż dowody w postaci orzeczeń wydanych przez Sąd Rejonowy w Brzesku mają charakter dokumentów urzędowych, które korzystają z domniemania autentyczności i domniemania zgodności z prawdą wyrażonych w nich oświadczeń, zaś w toku niniejszego postępowania żadna ze stron nie kwestionowała powyższych domniemań w trybie art. 252 kpc. Nadto, za w pełni wiarygodne należało uznać także wymienione powyżej dokumenty prywatne, w tym potwierdzenia wpłaty, pisma procesowe stron składane w toku postępowań sądowych toczących się przed Sądem Rejonowym w Brzesku, gdyż żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności tych dokumentów ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Powyższe dokumenty nie budzą również żadnych wątpliwości Sądu co do ich autentyczności, gdyż nie noszą żadnych śladów podrobienia, przerobienia ani innej ingerencji w ich treść.

Ostatecznie, brak było również podstaw do kwestionowania dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu księgowości R. G.. Biegły co prawda w toku niniejszego postępowania przedstawił kilka wersji opinii, jednak zdaniem Sądu za podstawę rozstrzygnięcia należało przyjąć opinię z dnia 19 kwietnia 2018r. (wariant drugi). W ocenie Sądu, przedmiotowa opinia została sporządzona przez biegłego w sposób rzetelny, profesjonalny i z zachowaniem należytych standardów, na podstawie szczegółowej analizy dokumentacji zawartej w aktach sprawy oraz przy uwzględnieniu zarzutów stron do wcześniejszych wersji opinii. Ostateczne wnioski biegłego dotyczące wysokości niespłaconego zobowiązania powodów wynikającego z tytułu wykonawczego są spójne, zostały logicznie uzasadnione, a przedstawione wyliczenie nie budzi żadnych wątpliwości Sądu w świetle zasad doświadczenia życiowego czy wiedzy powszechnej. W tym stanie rzeczy brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania opinii przedstawionej przez biegłego R. G..

W niniejszej sprawie powodowie domagali się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012r. wydanego w sprawie o sygnaturze akt I C 95/12. Powództwo powodowie oparli na twierdzeniu, że po wydaniu tytułu wykonawczego, poza postępowaniem egzekucyjnym, spłacili całą należność stwierdzoną tym tytułem wraz z należnymi odsetkami. Jak podnosi się w orzecznictwie w sytuacji, gdy wierzyciel zostaje zaspokojony poza postępowaniem egzekucyjnym, w drodze dobrowolnego spełnienia świadczenia przez dłużnika, nie gaśnie wykonalność tytułu wykonawczego i istnieje możliwość jego wykonania (wszcęcia postępowania egzekucyjnego). W takiej sytuacji żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności jest dopuszczalne, a podstawę takiego żądania stanowi art. 840 § 1 pkt 2 kpc (por. wyrok SN z dnia 4 listopada 2005r., V CK 296/05, L.). W tym stanie rzeczy podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 840 § 1 pkt 2 kpc, zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie

tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne. Nie ulega wątpliwości, że do zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązania zalicza się m.in. wykonanie zobowiązania wynikającego z tytułu wykonawczego.

Podstawową kwestią sporną pomiędzy stronami pozostawało rozliczenie należności zasądzonych na podstawie wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012r. w sprawie o sygnaturze akt I C 95/12. Zdaniem powodów, pozwany bezzasadnie domaga się od nich dalszej spłaty zobowiązania, nie uwzględniając dokonanych przez nich wpłat z marca 2012r. w kwocie 205,40 zł, w czerwcu 2012r. w kwocie 585,55 zł, a także nadpłaty z umowy o linię pożyczkową nr (...) w wysokości 389,53 zł. Powodowie wywodzili, iż w okresie od 24 kwietnia 2012r. do 27 kwietnia 2015r. dokonali na rzecz pozwanego wpłat w łącznej kwocie 32.080 zł, w dniu 5 sierpnia 2015r. uiszcili dodatkowo kwotę 2.136 zł, a nadto w okresie od 13 kwietnia 2010r. do 17 października 2014r. z rachunku IKS na poczet spłaty przedmiotowej pożyczki przelano łącznie kwotę 1.104,40 zł. W toku postępowania strona powodowa podniosła również, że pozwana nie uwzględniła wpłaty z dnia 17 sierpnia 2015r. w wysokości 1.000 zł. Powyższe wpłaty – w ocenie powodów – doprowadziły do wygaśnięcia wierzytelności wynikającej z tytułu wykonawczego. Odnosząc się do twierdzeń zawartych w pozwie, pozwana Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa im. F. S. z siedzibą w G. podniosła, iż zadłużenie powodów na dzień 1 lipca 2016r. wynosi 1.971,68 zł. Jednocześnie, pozwana wskazała, iż wpłaty z 2012r. w kwotach 205,40 zł i 585,55 zł zostały przez nią początkowo zaksięgowane na poczet zadłużenia wynikającego z pożyczki nr 1, jednak w dniu 12 maja 2015r., po zarzutach powodów w sprawie o zapłatę roszczenia wynikającego z umowy o linię pożyczkową, wpłaty te zostały przeksięgowane na zadłużenie wynikające z pożyczki nr (...). W związku z powyższym – jak utrzymywała pozwana – z tytułu pożyczki nr (...) powstała nadpłata w wysokości 389,53 zł, która następnie została przeksięgowana na poczet spłaty pożyczki nr (...).

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutów powodów dotyczących nieuwzględnienia przez pozwaną wpłat z dnia 30 marca 2012r. na kwotę 205,40 zł, z dnia 28 czerwca 2012r. na kwotę 585,55 zł oraz z dnia 17 sierpnia 2015r. na kwotę 1.000 zł. W ocenie Sądu twierdzenia powodów nie zasługiwały na uwzględnienie. Jak bowiem wynika z uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 9 lutego 2015r. wydanego w sprawie o sygnaturze akt I C 763/14 dwie pierwsze wpłaty z marca 2012r. i czerwca 2012r. powinny zostać zaliczone na poczet zadłużenia wynikającego z tytułu umowy o linię pożyczkową nr (...). W taki też sposób wpłaty te zostały ostatecznie rozliczone przez pozwaną. Powstała nadpłata w rozliczeniu umowy o linię pożyczkową w wysokości 389,53 zł została przeksięgowana na poczet zadłużenia wynikającego z tytułu wykonawczego wydanego w sprawie I C 95/12. Brak również było podstaw do uwzględnienia wpłaty dokonanej przez powodów w dniu 17 sierpnia 2015r. Jak bowiem słusznie zauważył biegły z zakresu księgowości R. G. do akt sprawy nie załączono nawet dowodu wpłaty powyższej należności.

Szczegółowe ustalenia w zakresie wysokości spłaty dokonanej przez powodów Sąd poczynił na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny księgowości. Jak zasygnalizowano powyżej biegły przedstawił rozliczenie należności zasądzonych tytułem wykonawczym w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012 roku w kilku wariantach. Ostatecznie za prawidłowe Sąd przyjął rozliczenie zawarte w opinii uzupełniającej z dnia 19 kwietnia 2018 roku (wariant drugi). W wariacie tym biegły przyjął, iż kwota zasądzonych odsetek wymagalna jest wraz z upływem terminu płatności ostatniej 36 raty i dopiero wówczas powinna zostać rozliczona. Podkreślić należy, iż taki wariant rozliczenia zobowiązania nie był kwestionowany przez stronę pozwaną (vide: pismo procesowe z 9 maja 2018 roku), a nadto jest korzystniejszy dla powodów. Ponadto, przyjęta ostatecznie wersja opinii uwzględnia aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące rozliczenia zobowiązań pieniężnych. Zgodnie bowiem z treścią art. 451 § 1 kc dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne. Jak wskazuje się w judykaturze wprawdzie art. 451 § 1 zd. 2 kc znajduje się wśród przepisów odnoszących się wyraźnie do sytuacji, w której dłużnik ma względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju, i sam wyraźnie nawiązuje do takiej sytuacji, znaczenie jego jednak nie polega na zawężeniu przewidzianego w nim unormowania tylko do tej sytuacji. Należy przyjąć, że przewidziane w art. 451 § 1 zd. 2 kc uregulowanie stosuje się również wtedy, gdy spełniający świadczenie ma wobec wierzyciela jeden tylko dług złożony z należności głównej

i odsetek lub podzielony na raty. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 1998r., III CKN 17/98, L.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2004r., V CK 691/03, L.). Oznacza to, że w razie istnienia tylko jednego długu, to wierzyciel ma prawo zadecydować, czy wpłatę dłużnika zalicza na należność główną czy na należności uboczne. Dłużnik jest tym oświadczeniem związany a zatem nawet jeżeli dłużnik, przy istnieniu jednego tylko długu składającego się z należności głównej i należności ubocznych, spełniając świadczenie stwierdzi, że spłaca należność główną, wierzyciel nie jest tym związany i może zaliczyć wpłatę na należności uboczne, w tym odsetki (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004 r., IV CK 211/03, L.). W świetle przytoczonego stanowiska judykatury należało przyjąć, że pozwana miała prawo wpłatę powodów z dnia 5 sierpnia 2015r. w kwocie 2.136 zł tytułem RT POŻYCZKI (rata pożyczki) zaliczyć w pierwszej kolejności na poczet należności ubocznych, w szczególności odsetek. Przyjmując powyższe założenia biegły wskazał, że kwota 34.293 zł z tytułu dokonanych dobrowolnie przez powodów wpłat powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej w wysokości 31.960,31 zł oraz odsetek w wysokości 2.332,69 zł. W związku z powyższym nadal do zapłaty pozostaje kwota 1.541,88 zł z tytułu należności głównej, kwota 0,15 zł z tytułu odsetek naliczonych do dnia 5 sierpnia 2015r., a także odsetki od kwoty 1.541,88 zł od dnia 5 sierpnia 2015r.

Wobec złożonych przez biegłego wyjaśnień na uwzględnienie nie zasługiwały natomiast pozostałe zarzuty stron. Przede wszystkim wbrew zarzutom powodów przy sporządzeniu opinii biegły uwzględnił wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, w tym również przedstawione przez powodów dowody wpłat, które zostały załączone do pozwu. Jak wynika z wyjaśnień biegłego zweryfikował on przedmiotowe wpłaty z zestawieniem wpłat przedstawionym przez pozwaną, w wyniku czego ustalił, że zestawienie wpłat sporządzone przez pozwaną uwzględnia wszystkie dowody wpłat przedłożone przez stronę powodową. Mało tego w zestawieniu sporządzonym przez stronę pozwaną uwzględniono dodatkowo kwoty, na które powodowie nie przedstawili dowodów wpłaty, a które pochodziły z przeksięgowania z linii pożyczkowej. Zatem biegły uwzględnił wpłaty w szerszym wymiarze aniżeli wynikałoby to z przedłożonych przez powodów dokumentów. Bezzasadne były również zarzuty powodów dotyczące nieuwzględnienia wszystkich wpłat pochodzących z przeksięgowania z rachunku IKS. Biegły uwzględnił bowiem wpłaty z dnia 30 marca 2012r. (18,36 zł), 3 sierpnia 2012r. (13,82 zł), 26 września 2012r. (28,37 zł), 21 grudnia 2012r. (14,70 zł), 13 marca 2013r. (22,49 zł), 11 kwietnia 2013r. (53,02 zł) i 13 maja 2015r. (389,53 zł). Jak już wskazano powyżej brak było natomiast podstaw do uwzględnienia wpłat w kwocie 205,40 zł i 585,55 zł, które zostały zaliczone na poczet długu z tytułu umowy o linię pożyczkową nr (...). Nadto, na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut dotyczący przyjęcia niewłaściwej daty przeksięgowania kwoty 389,53 zł. Strona powodowa nie wykazała bowiem, że nadpłata wystąpiła w dacie przez nią wskazanej. Biegły wyjaśnił również, iż daty wpłat wskazane na dowodach KP dołączonych do pozwów pokrywają się z datami wskazanymi w zestawieniu wpłat sporządzonym przez pozwaną, jedynie w przypadku braku dowodów KP (tj. co do kwot przeksięgowanych z linii pożyczkowej) biegły przyjął daty z zestawienia sporządzonego przez stronę pozwaną. Początkowo strona pozwana kwestionowała sposób wyliczenia odsetek, niemniej w opinii uzupełniającej biegły wyjaśnił, iż pozwana błędnie wyliczyła odsetki od kwoty 33.502,19 zł już od dnia 8 lutego 2012r., a nie od dnia 9 lutego 2012r., jak wskazano w tytule wykonawczym.

Reasumując należy stwierdzić, iż w toku niniejszego postępowania strona powodowa zdołała wykazać, że wykonała zobowiązanie wynikające z tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Brzesku z dnia 28 marca 2012r. wydanego w sprawie o sygnaturze akt I C 95/12 w części tj. w zakresie przewyższającym kwotę 1.541,88 zł tytułem należności głównej wraz z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 5 sierpnia 2015r do dnia zapłaty. W tej części, powództwo zasługiwało na uwzględnienie na mocy art. 840 § 1 pkt 2 kpc. Natomiast, w pozostałym zakresie, na podstawie tego samego przepisu stosowanego a contrario Sąd powództwo oddalił.

Na mocy art. 102 kpc Sąd odstąpił od obciążania powodów kosztami procesu, ponad koszty już uiszczone, zaś koszty opinii biegłego ponad kwotę 500 zł Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni. Nie ulega wątpliwości, że przepis art. 102 k.p.c. urzeczywistnia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Zważyć jednak należy, iż nieskonkretyzowanie w tym przepisie „wypadków szczególnie uzasadnionych” oznacza, że to sądowi rozstrzygającemu sprawę została pozostawiona ocena,

czy całokształt okoliczności pozwala na uznanie, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, przemawiający za nieobciążaniem strony przegrywającej spór kosztami procesu w całości lub w części. Takie stanowisko znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie. W wyroku z dnia 2 października 2015r. I ACa 2058/14 LEX nr 1820933 Sąd Apelacyjny w Warszawie stwierdził, że sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępnie, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ustalenie, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione", ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu, która następuje niezależnie od przyznanego zwolnienia od kosztów sądowych. Zgodnie natomiast ze stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w postanowieniu z dnia 22 lutego 2011r. II PZ 1/11 trudna sytuacja życiowa, majątkowa, zdrowotna, osobista, która uniemożliwia pokrycie przez stronę kosztów procesu należnych przeciwnikowi, należy do okoliczności uzasadniających odstępnie od zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c. Dokonując tej oceny sąd orzekający winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości, a podważenie oceny tego sądu wymaga wykazania że jest ona wadliwa. Nadto, należy zwrócić uwagę, że zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. nie wymaga osobnego wniosku od strony przegrywającej. Powinno ono być ocenione w całokształcie okoliczności konkretnego przypadku, z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego do kręgu tych okoliczności zalicza się między innymi ciężką sytuację strony przegrywającej (por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1972r., I PR 423/72, OSNC 1973, Nr 7-8, poz. 138).

W ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy istniały uzasadnione okoliczności do skorzystania z dobrodziejstwa określonego w art. 102 k.p.c. i odstąpienia od obciążania powodów zarówno kosztami procesu należnymi przeciwnikowi, ale także od obciążania go kosztami tymczasowo wyłożonymi przez Skarb Państwa. Za takim rozstrzygnięciem przemawiał w szczególności charakter sprawy. Zważyć bowiem należy, iż dopiero przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe, a w szczególności opinia biegłego sądowego z zakresu księgowości, pozwoliła na ustalenie, czy powodowie wykonali zobowiązanie wynikające z tytułu wykonawczego. Zważyć przy tym należy, że przed wytoczeniem powództwa powodowie prowadzili długotrwałą korespondencję z pozwanym co do ostatecznego rozliczenia zobowiązania. Nadto, należało mieć na uwadze także sytuację osobistą powodów, którzy – jak wynika z okoliczności sprawy – mają niepełnosprawnego syna, co uniemożliwia powodce podjęcie aktywności zawodowej.